

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

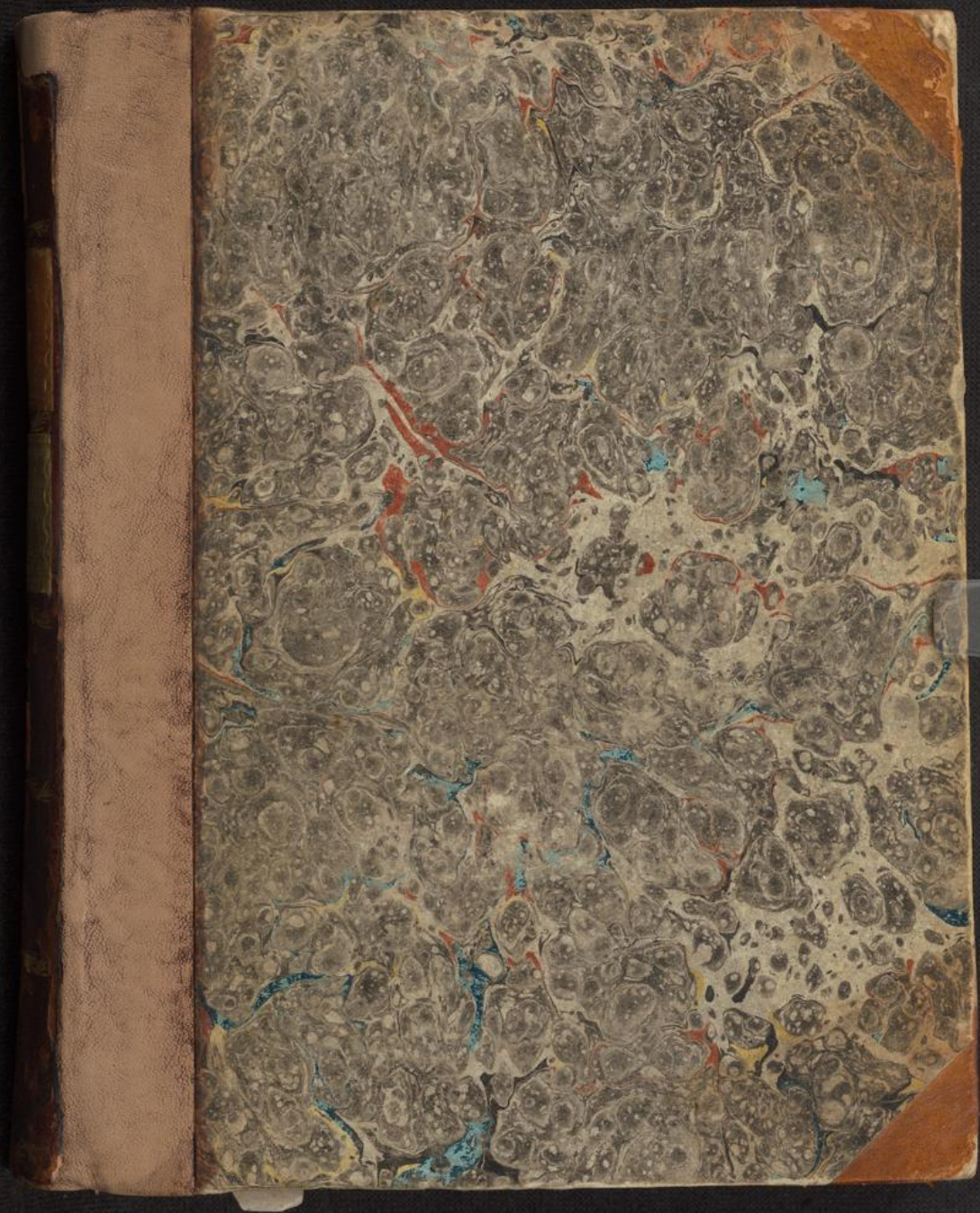
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Threni Super obitum praematurum luctuosißimumq[ue]
Illustrissimi Domini Domini Augusti Comitis Ab Hardeck In
Glaz Et Machland &c. Pincernae Austriae, & Dapiferi
Styriae, utrinq[ue] Haereditarii, &c**

Harteck, August

Argentorati, 1665

[urn:nbn:de:bsz:31-131113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131113)

42 A 1932, 15

RH

Nr. 3 : Copinger 2152

WR 283

Nr. 4 : WR 284

Nr. 5 : WR 285

Threni

*Super obitum prematurum
luctuosissimumq.*

Illustrissimi Domini

Domini

AUGUSTI

COMITIS AB HAR-

DECK IN GLAZ ET

MACHLAND &c.

Pincernæ Austriæ, & Dapiferi

Styriæ, utrinq; Hæreditarii, &c.

*Qui in ipso flore Juventutis morbillis corre-
ptus emarcuit, beatissimâ animâ in manus Salva-
toris sui commendatâ.*

die XXVIII. Martii A. O. R.

M. DC. LXV.

*Supremi honoris ergo
fuit*

à Musis Alsaticis.

ARGENTORATI,

Typis JOSIÆ STÆDELI ACADÉ-
MIÆ TYPOGRAPHI.

Anno M. DC. LXV.

In luctuosissimum obitum

ILLUSTRISSIMI DOMINI Dn.
AUGUSTI COMITIS de HARTECK &c.
Elegia.

Dignas Augusto sedes, COMITEMQUE decentes
dum negat orba suis Terra parare bonis;
Ergo vale, dixit, jactura novissima Tellus,
nunc coelum sedes familiaris erit.

Terra parens ignosce mihi, quod & optima spernam,
quæ soboli pridem nulla noverca dabas:

Est generosa quidem generis prosapia nostri,
Et rebus gestis gloria parta cluit:

Sed nec opes deerant, nec gratia prompta favoris,
nec mundi deerat cætera pompa mihi;

Sed mihi deliciæ mundi, fastidia sordent:

Æther delictum tu mihi solus eris.

Nam meliora manent in coelo munera mentem,
mentem quod satiet solus hic orbis habet.

Nobilitatis habet, primæque ab origine, signa,
scripsit enim in vitæ nomina nostra libro;

Nec deerit promissa piis sua gloria, splendor,
Splendor ab æterno lumine noster erit.

Namque tui, dilecte Pater, Deus optime, vultus
splendor erit, summi fons & origo boni.

Comptule pigmentis i nunc & Munde superbi,
& pinges in vultu lilia mixta rosas;

Sunt sordes, insane, tui documenta furoris,

Mc juvat aspectu nobiliore Deus:

Ille Deus, de luce suâ qui lumina spargit,
 & pingit stibio splendidiore Genas.
 Qui nobis opulenta dabit patrimonia coeli;
 illa tot elogiis concelebrata dabit.
 Quem circumfusi devota voce Seraphim,
 atque choris mixti turba beata, colunt.
 Ille mihi nunc hospes erit, venerabilis ille
 ædes, atque animæ dulce levamen erit!

Officii ergo
 posuit

συνταξι

Baltasar Bebelius. D.
 Universitatis h.t. Rector.

Sol, Phœnixq̃, Deusq̃, parem sibi nescit, eundem
 hætenus Urbs nostras nescit ampla parem;
 cum vidit Juvenem, studiis lucere, Dynastam,
 ardere, incensum cœlite ab igne, DEO:
 Quæsit Comitem Comes unus, haberet ut unum,
 quem coleret Comitem, lucis honore, parem.
 Forte nec invenit. DURANGULUS altius ergo
 ivit; & inventus par DEUS absque pari est.
 Illi se phœnix vocit pietatis ad aram;
 Solem fama vehit, sub tumultu Umbra jacer.

applanxit

Joh. Conrad. Danhavver. D.

IN

Præmaturum verèque luctuosum obitum
 Illustrissimi generosissimiq; Dom. Domini AUGUSTI,
 Comitis de HARDECK, in Glaz, & Machlandt Pin-
 cernæ hæreditarii Austriæ, & Stiria hære-
 ditarii Dapiferi &c.

Hortorum veluti decus est ROSA nobile, sic Tu,
 Dum generose Comes lumen vitale videres,
 Egregium decus, & clarissima Gemma fuisti
 Hardekii generis, magnum quod stirpis avitæ
 Nomen habet, multisque simul Magnatibus alma
 Austria quos genuit generoso est sanguine junctum.
 Ut ROSA delectat mira dulcedine cunctos,
 Inclute sic AUGUSTE Comes jucundus, amænus,
 Acceptusque illis, qui Te noverere, fuisti.
 Idque ob præclaras dotes, queis mens Tua pulchre
 Exornata fuit. Nam delectabilis esse
 Consuevit Virtus, & multa scientia rerum:
 Illis præsertim, quorum Titania pubes
 Ex meliore luto finxit præcordia quondam.
 Cum primis verò prælustri Stemmata nata
 Delicium fueras Matri, quæ jam Tua fata
 Deplorat, multis & fletibus omnia complet.
 Ut ROSA nulla solet consistere tempore longo,
 Sic AUGUSTE Comes vernanti in flore Iuventa:
 Lumina clausisti, nil curans somnia mundi.
 Ut ROSA sit cultis quamvis emortua in hortis
 Illa tamen post se medicamina multa relinquit,
 Quæ proceres artis norunt fabricare decenter,
 Conservas, tabulas, destillatosque liquores,
 Syrupos, pilulas, julepos, atque trochiscos,
 Quæ vitæ nostræ multum conducere possunt.

Sic, AUGUSTE, Tuae fueras qui Gemmula stirpis,
Sis licet humana privatus lumine vita,
Nulla tamen nomenque Tuum laudesque tacebunt
Tempora, posteritas Te decantabit ubique.
Nam lyrici vatis manet immutabile dictum,
Dignum laude Virum nunquam vult MUSA perire.
Interea Tu Victor ovans in pace quiesce.
Ac tandem rursus regali in honore resurge,
Quando DEUS summus cœli terreque Monarcha,
Dicere jus veniet, cœlestia regna daturus
Illis, in vera qui sunt pietate fideque
Inventi: sed qui spreverunt sacra statuta
Damnaturus, & inferni jacturus in ignes,
In quibus haud sevis vermibus morietur eorum,
Et flamma inferni nullo delebitur ævo.
Sic etenim informat nostras sara pagina mentes.

Submissa observantia & condolentia
ergo f.

Melchior Sebizius Med. D.
& Profess. Com. Palat. Cæs. Reip.
Archiat. & Capit. S. Tom. Præ-
positus.

Lux specimenque Domus, antiquæ gloria gentis,
Spes Marris, sæcli fidus honosque tui;
Quàm brevis ad metam via Te, Comes Inclyte, ducit?
Quàm cita vis nostris Te rapit ex oculis?
Hoc erat, æthereis quod mens exercita curis
Nil mortale aptum credidit esse tibi?

Inter

Inter spreta Tibi tamen atque relicta, manebit
Quo colimus memores nomen honore Tuum.

Memorie

Illustrissimi Comitis dicare
voluit

Jo. Henricus Bœclerus Col.
legii Philosophici h. r. Decanus.

Lustrum est, ex quo *Auguste Comes*, Tibi pandere sponte
gestiit hospitium, Te decorata domus,
Quæ mecum nunc possessore suo, heu! vice versa
cogitur exequiis pandere mœsta fores.
Felix illa dies, qua Te est visa Hospite major:
infelix, qua Te est Hospite facta minor.
Hoc magis infelix, quod jam Te amittit adulto
flore, imò fructu luxuriante gravem.
Ante annos, *Auguste Comes*, maturuit in Te
ingeniumque Tuum judiciumque Tuum.
Vidissent omnes in Te magna omnia: si Te
fecissent anni longaue fata Virum.
Imperium & Cæsar, cui devotissimus omni
Tempore vixisti, condecorare suum
Certassent Comitem: stirps magna HARDECCTA longè
esset se major, culmine læta Tuo.
Ipse ex æquales, quos SENZENDORFIA Mater
conjuxit Fratres sanguine Clara suos,
Imperij Atlantes inter: pietate RUDOLPHUM
æmulus urisses, laudeque quemque suâ.
Verum aliter visum est fati: Te maximus Æther
esse suum voluit, quem dedit ipse prius.
Ergo quis invidet? poteras illustris in orbe
esse? atqui Cælum splendidiora dedit.

Ultimo honori

Illustrissimi Hospitis sui posuit mœstissimus

Sebastianus Schmidt S. Th. D.

Prof. ord. & Ecclesiastes.

Serenat

Serena Lux congressuum solennium,
Illustris atque Litterarum Gloria,
Gementis & permagna Spes Ecclesiae,
Nostrum Decus, casu sed uno concidunt.
Funus sequuntur omnium suspiria,
Ingent acerbum. Vivit at DEO, Sibi,
Nobisque, quando desinemus vivere.

Isaacus Faustius, SS. Theol.

D. & Prof. Ord. & Ecclesiast.

Ad Illustrissimum Hardecciae Comitem de-
functum, Dominum meum, cum viveret gratio-
sissimum, & Auditorem delidera-
tissimum.

Quem Candidatis omnibus rarum decus
illorum in ordinem referre legibus
dicatus Ordo gestiebat; nunc sibi
heu! luget creptum, atque potius Coelitum,
Altissimi sententia, adscriptum videt
hunc Candidatum. Nempe, *majori minor*
hic posthabendus est honos & gloriam
in orbe facile temnit in Caelo decus
qui nactus est summum. Nec ergo nos decet
mutationem flere prosperam Tibi,
Comes! nec invidere, sed plausu pio
congratulari Coelitum civi novo.

lugens. scribeb.

Johannes Rebhan, J.C. Com. Palat.

Caes. Coll. Jurid. Argent. Senior, Cod. &
Feud. P. Ord.

IN NO.

IN OBITUM PRÆMATURUM
ILLUSTRISSIMI COMITIS
AC DOMINI

DN.

AUGUSTI
COMITIS AB HARDECK.

*Qui 28. Martii circa horam vespertinam sextam Anni 1665.
Argentorati, in Christo Redemptore placide &
pie obdormivit.*

Turba Novena Deum, nunc æthera scindere planctu,
Solvimini in lacrimas, triste sonate melos.
Spe siquidem citius Vester decessit Amicus,
Flosculus illustris, ceu cadit ante diem.
Hic, nisi Triga nocens Parcarum flamina Vitæ
Rupisset, vobis ritè litasset, ovans.
Is fuit **AUGUSTUS COMES ILLUSTRISSIMUS**, ortu,
Austriacæ Gentis gloria magna, decus.
Hinc **COMITISSA** dolet, Tristissima **MATER**, ab **HARDECK**,
Deliciasque suæ, cernit abesse, domus.
Nam vix bis denos vivendo impleverat annos
Quando supremum sensit adesse diem,
DEFUNCTUS NOSTER, Flos Nobilis, inter Alumnos
Palladis, & magnæ sedulitatis apex.
Longius haud memoro studiorum singula membra,
Cum sint cordatis Cognita abundè Viris.
Summus Aristoteles, quondam sectando Platona,
Egregia ejusdem mentis Imago fuit:
Deprecor invidiam verbis, dum vera fateri
Sustineo dignis concelebranda modis.
Æmulus hic nostræ mentis fuit, arsit amore
Discendi, quoties res tulit atque locus.

B

Pauca

Pauca in Pandectis restabant pensa legendo
Discutienda, simul sine beanda suo:
Postea constituit se Talia propositurum,
Quæ doctis possent complacuisse Viris
Et sane, qui summus Honos, sine Præfide, Telam
Susceptam solo perficiente DEO.
Hæc sibi proposuit firmato pectore, NOSTER
DEFUNCTUS, secum tale revolvit opus.
O veræ AUGUSTÆ MENTIS penitralia! digna,
Quæ marmor niveum significata notet.
Ast aliter placuit DOMINO qui cuncta gubernat,
Quem meritò mundi machina tota stupet.
Nimirum AUGUSTUM abripuit, per vincula mortis,
Transtulit ad sedes est ubi vera quies.
Electos inter qui nunc præconia laudum
Cantat & ex alto despicit orbis opes.
O vere AUGUSTOS actusque, vicesq; beatas,
Vana quibus cessant, gaudia vera manent.
O ANIMA ILLUSTRIS, gratissima portio quondam
Militiæ nostræ præcipuumq; decus.
Cœlestes ornato Choros, ac júbila pange,
In vera patria, Voce sanante, VALE.

*Humillima observantia, & Vltimi honoris
signum, exiguis hisce, relinquere
voluit, debuit*

Fridericus Deckherr, D. Pand.
Profess. Ordin. Divers. Imp. Stat.
Consil. & Advocatus,

In

Pauca

In obitum Luctuosissimum Illustrissimi Dn.

Domini Comitis de HARDECK &c.

MOrbilli multos pueros, multasque puellas
Hactenus ad dira miserunt limina mortis:

Nec quoque Te immunem fecerunt, inclita Proles

HARDEKIÆ stirpis, quæ spes, atque una voluptas

Solicite Matris fueras, & pulchra Corona

Stemmatibus HARDEKIÆ, cui mors Tua flumina multa

Excutiet Lacrymarum, nec iusta sine causa.

Nam si nos vitam, mores, & scripta Virorum

Doctorum, quæ Tu assidue versare solebas

Seu lux adfuerit, noctis seu venerit umbra,

Perpendamus, erat spes concipienda, futurum

Te Patria lumen, Te sanctæ Ecclesiæ assilum,

Teg, AVGVSTE, Scholæ magnum certumq; Patronum.

At spes est nobis iam talis adempta: ideoq;

Te Natale solum, Te Ecclesiæ, Teg, Lyceum

Haud sanè immeritò, lugent, & corda dolore

Ingenti afficiunt, careant quod munere tanto.

Verùm, cum DOMINO, rerum cui summa potestas,

Sic fuerit placitum, vernanti in flore luventæ

Te ex huius mundi lacrymosa valle vocare,

Nostrum erit, hunc casum patienter ferre, scientes,

Quid COMES hic noster sit terq; quaterq; beatus.

Factus, & æterna nactus sit gaudia vita.

Συμπάθειας ἐρῶ σκρίβῃ.

Joh. Albertus Sebizius D. & PP.

QUam bene cœpisti peregrinas visere terras!

Pindus, Comes Celissime,

Argyropæus erat, quem mens sic arserat olim,

Mens nata tantum ad maxima:

Hæc sibi notitiam variarum quærere rerum
Noctu dieq; gestit;
Nec prius in cœpto potuit desistere, Cœli
Quam tota doctrinis fuit
Imbuta. Ergo Tibi cœlestes gratulor artes
Pro vanitate splendida;
Proq; Academia, cujus Tu flosq; decusq;
Eras, domus grator DEI.

Joh. Rudolphus Saltzmann D. & P.

Qua veluti Mater fuit, Vrbs, Comes Inclyte, mensi
Illustri, à teneris, hospitiumq; tua;
Rectum iter ad patriam monstrans, adesq; perennes:
Ianua nunc etiam sit pate facta tibi;
Quâ subeas illam, decedens inde beatâ
Morte. Vel hoc de te qua bene scis merita est:
Quod, quamquam patria nequeat te reddere vivum
Terrestri; Caloreddidit, atq; DEO:
Mens ubi securâ, multû subtrahit periculi,
Semper agit requiem lata bono, absq; malo:
Interea exuvias illustris corporis, illa;
Depositas fidâ rito recondet humo:
Dum tandem, Christi Comes; has, redivivus ad arcam
Caelestem, referas; Rex ubi semper eris.

Per illustri Dn. Comiti ita parentat:

Baltasar Scheid Theol. D. Linguarum
Oriental. in Academia Patria Professor
Publicus.

In Obitum præmaturum

Illustrissimi

DN. COMITIS

Dn. quondam sui perclementis, cujus anima
requiescit in sinu Abrahæ;

IN publicis quoties locis TE vidimus
Scientia sublimiori edere
Specimina, quibus excelsa mentis indoles
Memorable exemplum reliquit posteris,
Vitam precati fuimus, & dies bonos.
Sed ecce quis sicut DEVS, pater ille bonus?
Majora contulit, petere quam potuimus,
Sequitur volumus, cum volet celsi Dominus.

Scrib.

Johannes Faust S. Th. D.

Log. & Met. PP.

In Funus acerbissimum.

Illustrissimi Domini, Domini

COMITIS ab HARDECK,

Cum Argentorati in divi Thomæ,

solenni ritu sepulchro inferretur.

SE splendere quidem, longe sed luce minore,
Stella sibi dum non amplius una micat,
Argyropea videt sentitq; Academia, & ingens
Solatur damnum hoc flendo, gemendo suum.
Dic nobis, quæso, studiorum ô inclyta mater,
Quænam, quæ cecidit stella sit illa tibi.

B 3

Est, im

Est, in quis, turbata, COMES HARDECCIUS, unus
Cunctarum laudum qui fuit ante capax,
Invida mors illud rapuit mihi falce profana,
Falce repentina, falce ruente decus.
Sed pia, quem quereris, Mater compesce dolorem:
Et cineres tanti post tibi lumen erunt.

Submissa observantia & luctus testandi
causa scripsit

Samuel Schallesius, Eloq.
Prof. Publ.

Nuper in Aonio, Comes Illustrissimus Horto
HARDEKIAE Spes & gloria prima domus,
Cum vernaret adhuc letaque virefceret aura
Flos inter violas Regius ille fuit.
Quantum nempe humilis cedit Salinuca Roseto,
Flaventes quantum vincit Oliva Crocos.
Et quantum surgunt inter viburna Cupressi,
Tantum inter plantas extulit illi caput.
Gaudebant illo Musa, gaudebat Apollo,
Et decus hoc nulli posthabuere suum.
Non sine cultus erat fructu, nec cura molesta,
Incundus fuerat hunc coluisse labor.
Iamque suum latè dulcem spargebat odorem,
Spesque secutura maxima frugis erat.
Nunc ubi pallenti caput inclinavit in herba
Regius & flos hic marcuit ante diem,
Et viola lugent, dolet & tristissimus hortus,
Viburna & frutices quique dolore stupent.
Pullata incedunt Musae, passisque Capillis,
Atque rigant lachrymis ora genasque suis.

Ipse

*Ipse sibi frondes decerpit Apollo Cupressi,
Quas gerat ut luctus tristitia signa sui.
Quid facit Argyrope? quid tardi Naiades Elli?
Floribus ex variis neetere ferta parant,
Et tumultum facere, & tumulto hoc superaddere carmen,
Carpere quod secli nulla ruina queat:*

QVI. IACET. HIC. VIOLIS. DIGNVS. TVLIPISQVE. ROSISQVE.
REGIVS. HARDEKIAE. FLOS. FVIT. ILLE. COMES.
AVGVSTVS. SEMPER. SED. NVNC. AVGVSTIOR. HORTO.
QVOD. COELL. INSERTVS. FLOS. SINE. FINE. VIGET.
REGINA. ALSATIAE. HVC. ARGENTEA. LILIA. SPARSIT.
SVNT. MEMORES. FLORIS. NAIADES. VSQVE. SVI.

*Submissa observantia
ergo*

apposuit

M. Joh. Matthias Schneüber,
P. L. Poësis Profess. Publ.
& Gymnasiarcha.

SVNT MEMORES FLORIS NATALES VIOLE SVT
REGINA ALPATAR HVC ARGENTEA LILA SEMIT.
IN FLORI AGELLIS INVENIT HOC SINE LINE VIBET
AVGUSTVS SEMPER SED NVNC VIGILANT HORO.
ARVIVE HARKALAN HOC ITIT LILA COMES
CVI IACET HVC VIOLE INVENIT TJLITIOVE ROMIOVE

submissa ephemeris
N

M. Joh. Matthias Schnücker
P. I. Professor Phil.
& Gymnasialrath

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

